

II.15 Geologia

Realizacja zadań Starosty Mińskiego wynikających z art. 101 i art. 103 ustawy z dnia 14 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity z dnia 14 listopada 2005 r., Dz.U. nr 228, poz.1947 z późn. zm.) w kadencji 2006 – 2010

art. 101 pkt. 3) Organami administracji geologicznej są starostowie działający przy pomocy geologów powiatowych

art. 103 ust. 1 Starostowie działają jako organy pierwszej instancji w sprawach należących do właściwości administracji geologicznej

art. 102 O ile przepis szczególny nie stanowi inaczej, do zakresu działania administracji geologicznej należy wykonywanie zadań określonych ustawą, a w szczególności:

- 1/ podejmowanie decyzji niezbędnych do przestrzegania i stosowania ustawy, w tym udzielanie koncesji*
- 2/ sprawowanie nadzoru i kontroli w zakresie wykonywania przez przedsiębiorcę uprawnień z tytułu koncesji*
- 3/ nadzór nad projektowaniem i wykonywaniem prac geologicznych oraz prawidłowością sporządzania dokumentacji geologicznych*
- 4/ (zadanie innych jednostek organizacyjnych) bilansowanie zasobów kopalin*
- 5/ (zadanie innych jednostek organizacyjnych) gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych*
- 6/ (zadanie innych jednostek organizacyjnych) kartowanie geologiczne*
- 7/ (zadanie innych jednostek organizacyjnych) prowadzenie rejestru obszarów górniczych*
- 8/ gromadzenie danych o wykonanych otworach wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi*

Ad 1/ podejmowanie decyzji niezbędnych do przestrzegania i stosowania ustawy, w tym udzielanie koncesji

W drugiej części kadencji Rady Powiatu Mińskiego, tzn. w latach 2009 i 2010, Starosta Miński udzielił dwukrotnie więcej koncesji (łącznie na poszukiwanie złóż kopalin pospolitych i wydobywanie kopalin ze złóż), niż w dwóch poprzednich i pierwszej części bieżącej kadencji. Ma to związek z rozwijającym się budownictwem, szczególnie dróg, w tym z budowaną od roku (budowa się rozpoczęła we wrześniu 2009 r.) obwodnicą Mińska Mazowieckiego, która będzie stanowić pierwszy odcinek autostrady na Mazowszu. Zmieniła się przy tym struktura przedsiębiorców: do 2009 r. użytkownikami złóż kopalin pospolitych byli głównie mali przedsiębiorcy, a wydobywanie przez nich kopalin odbywało się na lokalizacjach rozproszonych głównie na terenie Gmin (kolejność pod względem ilości udokumentowanych złóż i zarazem udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych): Kałuszyn, Mrozy, Siennica, Dobrze.

RAPORT O REALIZACJI ZADAŃ POWIATU MIŃSKIEGO 2006-2010

Od połowy 2009 r. wydobywanie kopalin pospolitych skoncentrowało się w dwóch sąsiadujących z sobą Gminach: Kałuszyn i Jakubów (m.in. przez teren tych Gmin przebiega obwodnica Mińska Mazowieckiego), a wśród działających w wymienionych rejonach koncesjonobiorców zaznaczyły swoją obecność spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jawne i cywilne (średni przedsiębiorcy). Charakterystyczne jest ubieganie się przez każdą ze spółek o parę koncesji Starosty Mińskiego – na zbliżonej lub różnej lokalizacji w jednym rejonie rozumianym jako teren gminy, i stopniowe rozszerzanie działalności (równoległe przez małych i średnich przedsiębiorców) w dziedzinie wydobywania kopalin ze złóż na gminy położone najbliżej rejonów, w których obecnie ma miejsce intensywne wydobywanie kopalin, tzn. na Gminy Mrozy i Mińsk Mazowiecki. (W ostatnim roku częstą praktyką stało się wydobywanie kopalin przez obcy podmiot, a nie przez przedsiębiorcę, który uzyskał koncesję; obcy podmiot to najczęściej średni przedsiębiorca – spółka, również koncesjonobiorca, a więc z doświadczeniem wykonywania działalności, a jednocześnie z większym potencjałem: dysponujący parkiem maszynowym, obsługą i w związku z tym zapewniający lepszą organizację pracy.)

Intensywna obecnie eksploatacja złóż na terenie powiatu mińskiego generuje trzy problemy: pierwszy, nasilenie zjawiska wydobywania kopalin, przede wszystkim kruszywa naturalnego, bez wymaganej koncesji; drugi, naruszanie warunków udzielonej koncesji; trzeci, wyeksploatowanie udokumentowanych i udostępnionych (w wyniku współdziałania Starosty Mińskiego z Wójtami Gmin) zasobów złóż.

W udzielonych przez Wojewodę Siedleckiego, przejętych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego, koncesjach na poszukiwanie i wydobywanie kopalin pospolitych na terenie powiatu mińskiego zmiany dotyczyły bądź podmiotu, który posiadał koncesję (przeniesienie koncesji na rzecz innego podmiotu przewiduje art. 26a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r., Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), przy jednoczesnym spełnieniu warunków określonych w ustawie) – dwie spośród ośmiu przejętych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego koncesji zostały w 2009 r. przeniesione na rzecz innego podmiotu – osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą.

Także w 2009 r. Marszałek Województwa Mazowieckiego udzielił dwóch nowych koncesji (spółkom: jawnej i o ograniczonej odpowiedzialności) na poszukiwanie złóż: Kazimierzów IV, Olszewice III w Gminie Kałuszyn. W obu przypadkach zostały sporządzone dokumentacje geologiczne złóż; postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego z części złoża Kazimierzów IV toczy się przed Marszałkiem Województwa Mazowieckiego, natomiast wnioski o udzielenie koncesji na wydobywanie ze złoża Olszewice III – wpłynęły do Starosty Mińskiego – nie zostały rozpatrzone z powodu nieusunięcia w terminie braków formalnych (uzupełnienie wniosków utrudnia fakt, że złoża jest udokumentowane na terenie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu).

RAPORT O REALIZACJI ZADAŃ POWIATU MIŃSKIEGO 2006-2010

Ad 2/ sprawowanie nadzoru i kontroli w zakresie wykonywania przez przedsiębiorcę uprawnień z tytułu koncesji

W 2009 r. geolog powiatowy przeprowadziła kontrole piętnastu z czterdziestu czynnych (według stanu na koniec 2009 r.) kopalni odkrywkowych kruszywa naturalnego, w tym dwóch kruszywa naturalnego i surowców ilastych. Ruch większości kontrolowanych zakładów górniczych (kopalni) odbywał się bez wymaganego prawem kierownictwa i dozoru osób posiadających odpowiednie kwalifikacje dla osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładu górniczego. Fakt ten nie pozostawał bez wpływu na sposób wykonywania działalności (nieuporządkowany oraz bez odpowiedniego oznakowania miejsca wyznaczonego do wydobywania kopaliny – obszaru górniczego, i terenu do prac organizacyjnych - terenu górniczego; znowelizowana w 2002 r. ustawa Prawo geologiczne i górnicze nie przewiduje opracowania dla małych złóż, tj. o powierzchni do 2 hektarów, projektu zagospodarowania złoża, w odróżnieniu od złóż o większej powierzchni w zakładach górniczych objętych koncesją marszałka województwa).

W 2010 r. zaplanowanych jest dwadzieścia pięć kontroli w wybranych spośród sześćdziesięciu dwóch czynnych zakładów górniczych (nie w każdym z nowo utworzonych zakładów górniczych podejmowana jest działalność górnicza – można do niej przystąpić w ciągu sześciu miesięcy lub w dłuższym czasie w zależności od terminu, o który wnioskuje wnioskodawca we wniosku koncesyjnym). Do końca sierpnia 2010 r. kontrole się odbyły w dziesięciu zakładach, w tym siedmiu, dla których przewidziana jest zmiana organizacyjna (użytkownikiem wszystkich zakładów jest jeden średni przedsiębiorca) – prawdopodobnie od połowy IV kwartału bieżącego roku ruch technologiczny w tych zakładach będzie prowadzony na podstawie koncesji Marszałka Województwa Mazowieckiego (koncesje Starosty Mińskiego przestaną obowiązywać). Ruch w kontrolowanych w tym roku zakładach górniczych odbywał się bez uwag z wyjątkiem dwóch, których użytkownikami są osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą – w obu ruch zakładu odbywał się bez kierownictwa i dozoru osób posiadających odpowiednie kwalifikacje dla osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładu górniczego z opisanymi wyżej konsekwencjami.